

Çevre ve Şehircilik Bakanına Mesleki Denetim Konusunda Yazı Gönderildi

Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün mesleki denetimle ilgili yazısı üzerine 27 Kasım 2014 tarihinde TMMOB Yönetim Kurulu tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanına bir yazı gönderildi.

İlgi yazıda, bağlı Odalarımıza üye serbest çalışan mimar, mühendis ve şehir plancılarının şikâyet dilekçelerinde, müellifi oldukları projelerin bağlı oldukları meslek odalarının mesleki denetime tabi tutulduğu, projelerini mesleki denetime sunmayan üyeler hakkında disiplin cezaları tesis edildiği, verilen bu cezaların Bakanlığın Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği konulu genelgesine, Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'ne ve 6495 sayılı KHK'nin 73. maddesine aykırı olduğu, bu mevzuatlara aykırılığın yaptırımının 17.12.2013 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının idari ve mali denetimi altına alınan Çevre, Elektrik, İnşaat, Jeoloji, Jeofizik, Harita ve Kadastro, Makina Mühendisleri, Mimarlar, İç Mimarlar, Peyzaj Mimarları ile Şehir Plancıları Odalarının Bakanlıkça mali ve idari denetime tabi tutulacağı bu nedenle, mesleki denetim amaçlı uygulama ve işlemlere Bakanlık mevzuatına uygun işlem yapılması gerektiği belirtilmektedir.

Bakanlığınızca ilgi yazı içeriğine sahip çeşitli tarihlerde tarafımıza gön-

derilen yazılara vermiş olduğumuz yanıtlarda, "Birliğimiz ve Oda Yönetmelik ve tüm uygulamalarının 6235 sayılı TMMOB Yasası gereği Birlik ve Oda Genel Kurulu kararları ile alındığını ve bu kuralların belirlenirken, ilgili alanda çalışan üyelerin oluşturduğu komisyonlarda tartışılarak önerildiğini, mesleki denetim uygulamasının da, bu süreçlerden geçerek Birlik ve Odalar mevzuatına uygun hak ve yükümlülükler çerçevesinde alındığını" defalarca belirtmiştik.

Öte yandan, bilindiği üzere 3194 Sayılı İmar Yasası ve alt mevzuatlarda Birliğimize ve bağlı meslek odalarına herhangi bir görev ve yetki verilmemiştir. Bu yasa kapsamında ilgili idareler "belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında valiliktir" şeklinde tanımlanmıştır. 3194 Sayılı Yasa'da yer alan yapılaşma sürecinin hiçbir aşamasında meslek odalarının onay, kabul, vize ya da izin anlamına gelecek görevleri yoktur. Dolayısıyla ilgi yazınızdaki mesleki denetim şikâyetlerinin de bu aşamalarla bir ilgisi bulunmamaktadır.

İlgi yazınızda belirttiğiniz mevzuat, yasa çerçevesinde tanımlanmış ilgili idareler açısından bir yükümlülük getirmekte, projelerin meslek odaları dahil yasalarla kendilerine görev verilmemiş hiçbir kurum veya kuruluşun ön onay veya vizesine tabi

tutulamayacağını, böyle bir onay veya vizenin aranmayacağını belirlemektedir. 3194 Sayılı Yasa'da belirlenen ilgili idarelerin, kendilerine onay ya da izin amacıyla yapılan başvurularda, yasa ile belirlenmemiş bir kurum veya kuruluşun onay veya vizesini istemesi halinde bu istem hukuka aykırı olacak ve ilgililerin bu duruma hukuki yollardan itiraz hakları doğacaktır.

Bir kez daha ifade etmek gerekirse;

Bağlı Odalarımız, İmar Yasası'nda belirlenen tanımlar dışında, tamamen Oda-üye ilişkisi içerisinde ve meslek odalarına verilmiş kamusal görevler çerçevesinde gözetim ve denetim yükümlülüklerini yürütmekte ve üyelerinin denetimiyle ilgili kendi yasal mevzuatları çerçevesinde mesleki denetim uygulaması yürütmektedirler.

Meslek odalarının üyelerini denetlemesiyle ilgili tabi olduğu normlar hiyerarşisi, Anayasa'nın meslek odalarını düzenleyen 135. Maddesi ile kamu tüzelkişisi olması nedeniyle ilgili olduğu diğer Anayasa hükümleri (örn: 123, 124, 125. Maddeler), 6235 sayılı TMMOB Yasası, 6235 sayılı Yasa'nın 39. Maddesinde yer alan "Bu kanun hükümleri müteşebbis heyetlerce ihzar ve Birlik Umumi Heyetince tasvip edilecek bir talimatname ile tatbik olunur" düzenlemesi çerçevesinde yürürlüğe konulan TMMOB Ana

Yönetmeliği ile bu üst mevzuata uygun olarak yürürlüğe konulan TMMOB ve Oda yönetmelikleri şeklindedir.

Şikâyet konusu mesleki denetimle ilgili olarak meslek odalarının kuruluş, görev ve yetkilerini düzenleyen mevzuat, meslek odalarının üyeleri üzerinde bir denetimde bulunmasını öngörmekte ve bu konu meslek odalarının kuruluş amaçlarının esaslarından birini oluşturmaktadır. Mesleki faaliyetle ilgili kural koyan, sicil tutan, belgeleme yapan kuruluşların, üyelerini denetlememesi ve bu denetimle ilgili kurallara aykırı hareket edilmesi halinde hukuka uygun bir yaptırım uygulamaması düşünülemez. Aksine bir tutum meslek odalarının Anayasa ile belirlenmiş işlevlerinin yerine getirilmesini olanaksız kılar.

Hukuki durum bu olmakla birlikte ilgi yazınızda, "üyelerinizi denetlemeyin, denetlerseniz Bakanlık olarak biz de sizi mali ve idari olarak denetleriz"

denilmektedir. Yani, idari ve mali denetimin kapsamı, sınırı ve usulü yasayla düzenlenmediğinden Bakanlığınız TMMOB ve Odalarını Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün bir şubesi olarak görmektedir. Keyfi yetkiye kapı aralayan kararname ile meslek odalarının yönetimlerinin merkezi idarenin bordrosuz memurlarına dönüşmesi istendiği anlaşılmaktadır.

Oysa kararnamenin iptali istemiyelimle açtığımız davaya Bakanlığınızın vermiş olduğu yanıtta, kararnamenin "Odaların özerk yapısına zarar veren bir düzenleme olmadığı" ileri sürülmektedir.

Görülmektedir ki; açtığımız davalara ayrı yanıt vermektedirsiniz, tarafımıza yazdığınız yazıda ise ayrı bir tutum alacağınızı beyan etmektedirsiniz. Böylesi bir çelişkiyi hukuk devleti ilkesine uygun davranmakla yükümlü merkezi idarenin yaratması oldukça düşündürücüdür.

Sonuç olarak;

TMMOB ve bağlı Odaları Anayasal düzlemde vesayet denetiminin kendi özerk yapılarını ortadan kaldıracak şekilde olmadığını, tüm iş ve işlemlerinin yargı denetimine tabi olduğunu belirtmektedir. İlgi yazıda ileri sürülen şikâyet konuları da yargısal denetime tabidir ve bu konuyla ilgili olarak Bakanlığınızın bir müdürlüğünün emir ve talimatları tarafımızca kabul edilemez.

Bakanlıktan beklentimiz, TMMOB ve bağlı Oda yönetimlerinin Bakanlığınızın bordrosuz memurları olmadığını, bu yönetimlerin atama yoluyla değil seçimle gelip seçimle gittiğini, Genel Kurullarına hesap verdiklerini, tüm yetki ve görevleri Genel Kurul kararları doğrultusunda kullandıklarını kabul etmenizdir.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla,

Personel Belgelendirme Kuruluşu Çalıştayı

Personel Belgelendirme Kuruluşu Çalıştayı, 8 Kasım 2014 tarihinde EMO Genel Merkezi'nde 14 şubeden gelen temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirildi.

Çalıştayda EMO tarafından asansör topraklama, yangın algılama, iç tesisat denetimi işletme sorumluluğu vb. alanlarda üyelere verilen yetkilendirme belgelerinin akredite edilebilirliği konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, belgelendirmeye ilişkin tartışmaların uzun zamandır TMMOB içinde yürütüldüğünü, ancak Personel Belgelendirme Kuruluşu kapsamında EMO'da ilk defa tartışıl-

dığına dikkat çekti. Yeşil, konunun Oda gündemine de EMO Genel Kurulu kararı ile geldiğini anımsatarak, konuya ilişkin çalıştayda yapılacak tartışmaların Oda'nın yararına olacağını ifade etti.

Toplantı kapsamında bazı şubelerin görüşleri rapor şeklinde sunulurken, bazı şube katılımcıları da sözlü olarak görüşlerini iletiler. Toplantıda dile getirilen görüşler de kısa zamanda rapor haline getirilecek.

